FOLKETS HELT

En storslået historisk kærlighedsroman om revolution, loyalitet og forbudt kærlighed under det franske monarkis fald

Ét bind af en fortsættende fortælling

af Alexandre Dumas

Ophavsret

Folkets helt

© 2026 Library of Alexandria.

Alle rettigheder forbeholdes.

Ophavsretten til det originale redaktionelle materiale, revisionerne, tilrettelæggelsen og designet, der er udarbejdet til denne udgave, tilhører Library of Alexandria. Ingen del af disse beskyttede elementer må gengives, lagres i et søgesystem eller overføres i nogen form eller på nogen måde uden forudgående skriftlig tilladelse fra Library of Alexandria, medmindre gældende lovgivning tillader det.

Udgivet af Library of Alexandria

LibraryofAlexandria.com

Indholdsfortegnelse

Indledning....3
Kapitel 1....7
Kapitel 2....14
Kapitel 3....23
Kapitel 4....32
Kapitel 5....44
Kapitel 6....50
Kapitel 7....58
Kapitel 8....70
Kapitel 9....77
Kapitel 10....85
Kapitel 11....95
Kapitel 12....100
Kapitel 13....109
Kapitel 14....120
Kapitel 15....127
Kapitel 16....138
Kapitel 17....145
Kapitel 18....148
Kapitel 19....155
Kapitel 20....160
Kapitel 21....170

Kapitel 22.....187
Kapitel 23.....191
Kapitel 24.....196
Kapitel 25.....213
Kapitel 26.....220
Kapitel 27.....227
Kapitel 28.....241
Kapitel 29.....260

FORORD
BESKED TIL LÆSEREN

Genopbygningen af menneskehedens største bibliotek

For tusinder af år siden var Library of Alexandria centrum for global viden — et fristed, hvor visdommen fra enhver kendt civilisation blev samlet og delt frit.

Og så gik det tabt.

Nu genopbygger vi det — og du er inviteret til at være med.

Hos Library of Alexandria har vi sat os for at gøre hver eneste bog tilgængelig for alle mennesker på jorden — ikke kun på tryk, men på alle sprog, i alle formater og for alle læsere.

Sådan gør vi:

- **Luksusudgaver på tryk til den faktiske trykpris** - Bestil enhver bog som en paperback i høj kvalitet, en elegant indbundet udgave eller et imponerende boksæt — og betal kun, hvad det koster at trykke den. Ingen pristillæg. Ingen mellemled.
- **Ubegrænset adgang til de største værker** - Nyd tusindvis af tidløse klassikere — fra Platon over Shakespeare til Tolstoj — i smukke, moderne e-bogs- og lydbogsudgaver. Læs og lyt uden begrænsninger — for alle læsere, overalt.
- **Moderne oversættelser til alle sprog og dialekter** - Vi nytænker klassikerne i et klart og tilgængeligt sprog — og oversætter dem til alle tænkelige dialekter. Alle fortjener at forstå menneskehedens største idéer.

Når du besøger **LibraryofAlexandria.com** , får du ikke blot adgang til bøger — du bliver en del af en global bevægelse, der vil genoprette, bevare og dele civilisationens visdom.

Bliv en del af fællesskabet i dag på LibraryofAlexandria.com

Sammen sørger vi for, at lyset fra menneskelig visdom aldrig slukkes igen.

Med taknemmelighed,

Holdet bag Det Moderne Bibliotek i Alexandria

Besøg:
www.libraryofalexandria.com
Eller scan koden nedenfor:

Indledning

I OKTOBER 1789 DROG EN flok parisiske kvinder ud mod Versailles i regnvejr, og dagen efter blev Frankrigs konge bragt til hovedstaden for at leve blandt det folk, han herskede over. De fleste historiebøger behandler den dag som et højdepunkt. Alexandre Dumas behandler den som en pause, det øjeblik hvor mere stilfærdige og farligere mennesker begynder at røre på sig. Folkets helt begynder dér, på en vej uden for Sèvres, med en fremmed, der venter ved døren til en vinhandel, og en låsesmed, der netop har udført et arbejde, han ikke skulle tale om.

Bogen handler om, hvad der sker, efter at en revolution tilsyneladende har sejret. Den gamle orden er blevet slæbt til Tuilerierne, Bastillen er faldet, og folkemængderne er trætte. Alligevel er der stadig nogen, der skubber på. Dumas, der kunne få en samtale over en flaske Bourgogne til at føles som en fælde, der lukker sig, forvandler uroen til en roman om komplotter, rygter og usandsynlige venskaber.

Dumas og Revolutionen

Alexandre Dumas blev født i 1802 som søn af en general i revolutionshæren og voksede op i et Frankrig, der stadig diskuterede, hvad Revolutionen havde betydet. Han blev sin tids mest berømte folkelige fortæller. De tre musketerer og Greven af Monte Cristo udkom i 1840'erne som avisføljetoner, som

læserne fulgte uge efter uge. Han skrev med hjælp fra medarbejdere, hvilket var almindeligt i føljetonbranchen, og han skrev med forbløffende hast.

Den franske revolution var et emne, han vendte tilbage til igen og igen i en lang række romaner, der foregår mellem 1780'erne og 1790'erne. Folkets helt hører til denne gruppe og er et godt sted at møde Dumas i et mere politisk lune. Den berømte fægteglæde er afløst af noget, der minder mere om en thriller fra gaden, hvor våbnene er oplysninger, mistænksomhed og en folkemængdes magt.

Omgivelserne betyder også noget. I 1789 og årene derefter lærte almindelige parisere, at de kunne ændre en konges skæbne. Brødpriser, rygter fra Versailles og mindet om Bastillen bidrog alle til en stemning, hvor alt syntes muligt. Dumas, der skrev omkring et halvt århundrede senere, kendte udfaldet af disse år og sorgen, der fulgte. Nutidens læsere, som også ved, hvordan Revolutionen huskes, vil finde bogen fuld af den usikkerhed, som folk dengang følte. Dumas giver Revolutionen et værksted og en vinhandel såvel som et palads, og han lader en kongelig låsesmed tale om sin konge som en lærling ved essen.

En låsesmed og en fremmed

Dumas var søn af en general, og han skrev om Revolutionen med en fortællers blik for aviser, klubber og sladder fra gaden. Bogen følger årene lige efter Bastillens fald, hvor Paris hver dag diskuterede, hvad det ville betyde, at kongen opholdt sig i byen. Romanen hører til en lang cyklus, som Dumas byggede op omkring Revolutionen, og han fyldte den med virkelige navne som Lafayette, Mirabeau og borgmester Bailly.

En læser, der kender lidt til fransk historie, vil more sig med at få øje på dem, og en læser, der ikke gør, går ikke glip af noget. Dumas giver også Revolutionen en menneskelig målestok. De niogtyve kapitler bevæger sig mellem landbrugsområder, vejene

til Paris og de kongelige gemakker i Tuilerierne, så de store begivenheder altid ses gennem almindelige mennesker, fra en landsby til et palads.

Dumas fortæller med en selvsikker fortællerstemme, der gerne standser op og kommenterer revolutioners væsen. De første kapitler er i høj grad bygget op af samtaler, og samtalerne er en fornøjelse. Folk antyder, smigrer, praler og sonderer, og hver kapiteloverskrift lover et nyt hjørne af historien. Bogen har niogtyve kapitler, de fleste korte, og tempoet er højt. Historie og fiktion blandes frit, så virkelige personer som kongen, dronningen og General Lafayette nævnes side om side med figurer, forfatteren har fundet på.

En førstegangslæser møder mange navne på de første sider, fra hoffolk til ministre, men historien afhænger ikke af, at man kan huske dem alle. Stemningen er livlig, til tider komisk og ofte spændingsfyldt. Dumas holder af skarp dialog og hurtige scener, og han belønner sine læsere for deres opmærksomhed med en overraskende vending i slutningen af næsten hvert kapitel.

Hænder, der afslører noget

Dumas planter små detaljer tidligt, og de vækker spørgsmål. Hvorfor har en mand klædt som arbejdsmand så fine hænder, og hvad fortæller det om dem, der griber til våben i en tid med optøjer? Hvad ved en mand, der arbejder med låse og hemmelige døre, og hvor meget vil han røbe over et glas vin?

Ludvig XVI's egen forkærlighed for metalarbejde spiller også en rolle. Det var en hobby, han dyrkede i et privat værksted i Versailles, og bogen bruger den som en vej ind til hans karakter. Er en mild mand, der taler ligefremt, til fare for folket eller kun for sig selv? Og bag folkemængdernes bevægelser står de, der ifølge fortælleren planlagde det første angreb og afventer rykindet. Hvem er de, og hvad ønsker de sig af en revolution, der allerede er nået så langt?

Kapitel 1

Låsesmed og bøssemager

DEN FRANSKE REVOLUTIONEN VAR BEGYNDT med, at Paris' indbyggere indtog Bastillen den fjortende juli 1789, men den syntes at have nået sit højdepunkt, da Kong Louis XVI, hans dronning Marie Antoinette og andre medlemmer af kongefamilien efter blodige optøjer forlod Versailles og drog til hovedstaden Paris.

Men den, der under en sådan pause i en folkeopstand tror, at alle problemerne er overstået, tager fejl.

Bag mændene, der indleder angrebet, står de, som har planlagt det og venter på, at stormløbet skal begynde. Så, mens andre bliver trætte eller tilfredse, sniger de sig ind i mængden for at puste til ilden.

Som hemmelighedsfulde agenter for skjulte, dødelige lidenskaber driver de bevægelsen videre fra det sted, hvor den var gået i stå. Når de har ført den helt ud til dens yderste grænse, vågner de, der banede vejen, rædselsslagne op og ser, at andre har nået målet.

Ved døren til en vinhandel i Sèvres, nær broen over Seinen, stod en mand, der i det skjulte havde spillet hovedrollen i de optøjer, som havde tvunget kongefamilien til at opgive forsøget på at flygte fra riget, sådan som mange af dens smigrere havde gjort, og i stedet drage fra Versailles' palads til Tuilerierne.

Manden var i sin bedste alder. Han var klædt som en arbejder og bar fløjlsbukser under et læderforklæde med lommer af den slags, tagdækkere bruger til søm, ligesom smede, beslagsmede og låsesmede. Hans strømper var grå, og skoene havde messingspænder. På hovedet bar han en pelshue som en grenaders, skåret over på midten, eller det, man nu kalder en artillerists busby. Grå lokker hang frem under den og blandede sig med buskede øjenbryn, der skyggede for store, udstående øjne – skarpe og årvågne, så hastigt flakkende, at det var svært at afgøre deres rette farve. Næsen var lidt bred, læberne fyldige, tænderne hvide, og huden solbrændt.

Manden var ikke kraftigt bygget, men hans krop var velproportioneret. Hans led var ikke grove, og hans hænder var små og kunne have virket fine, hvis de ikke havde været mørke som en metalarbejders.

Trods de stærke biceps, som var synlige, fordi han havde smøget skjorteærmerne op, var hans hud påfaldende hvid og næsten aristokratisk fin.

Inden for rækkevidde lå et dobbeltløbet jagtgevær, rigt udsmykket med gulds indlæg og mærket med navnet Leclere, den mondæne bøssemager fra Paris. Du undrer dig måske over, hvordan et så kostbart skydevåben var havnet hos en almindelig håndværker. I tider med optøjer er det ikke altid de hvideste hænder, der får fat i de fineste våben.

Han var kommet fra Versailles en time tidligere og vidste udmærket, hvad der var sket dér. Da kroejeren stillede ham spørgsmål, mens han rakte ham en flaske vin, som manden ikke rørte, svarede han:

»Dronningen kommer sammen med Kongen og Dauphinen. De tog af sted midt på eftermiddagen, efter at de endelig havde besluttet sig for at bo i Tuilerierne. Så fra nu af behøver Paris ikke bekymre sig om brød, for byen får Bageren, Bagerkonen og Bagerdrengen iblandt sig – sådan kalder folk de tre 'kongelige'.«

Hvad ham selv angik, sagde han, at han ville blive hængende og se optoget passere.

Det kunne godt være sandt, men det var let at se, at han oftere kiggede mod Paris end mod Versailles, så man kunne få mistanke om, at han ikke følte sig forpligtet til at fortælle Boniface præcis, hvad han havde i sinde.

Efter få sekunder syntes han at få øje på det, han ventede på: Han fik øje på en mand, klædt omtrent som ham selv og tilsyneladende i samme fag, der tegnede sig mod himlen på bakketoppen. Han gik tungt, som én der havde tilbagelagt en lang vej.

Han så ud til at være omtrent jævnaldrende med manden, der ventede på ham – det vil sige, hvad folk kalder på den forkerte side af fyrre. Hans ansigtstræk tilhørte en jævn mand med lave tilbøjeligheder og vulgære instinkter.

Den fremmede fæstnede blikket på ham med et besynderligt udtryk, som om han håbede, at ét blik kunne måle guldet, hvis der var noget, og legeringen i hans karakter.

Da den rejsende fra byen var inden for tyve skridts afstand af manden, der hang ud i døren, trådte sidstnævnte indenfor, hældte vin fra flasken op i to glas og kom så ud på dørtrinnet igen med det ene glas løftet i hånden. Han råbte:

»Halløj, kammerat! Det er ret koldt, og vejen er lang. Hvad siger du til en slurk rødvin, så vi kan få humøret og varmen op?«

Arbejderen fra byen så sig omkring for at sikre sig, at han var alene, og at hilsenen var rettet til ham.

»Taler du til mig?«

»Hvem ellers? Du er alene.«

»Og byder mig på et glas vin?«

»Hvorfor ikke? Vi er brødre i fil og hammer – eller næsten.«

»Enhver kan høre til et fag,« sagde den anden og så skarpt på ham, der talte. »Spørgsmålet er, om du er lærling eller mester i håndværket.«

»Det finder vi vel ud af, hvor meget vi har lært, mens vi drikker og taler sammen.«

»Fint, så!« sagde den anden og gik hen til døren, mens værten pegede på bordet med vinen. Manden tog glasset og undersøgte indholdet mistænksomt, men hans tvivl forsvandt, da den fremmede skænkede sig endnu et gavmildt glas.

»Kom nu, hvad går der af dig? Er du så stolt, at du ikke vil drikke med en kollega?«

»Nej, så sandelig ej. For nationens lykke!«

Arbejderens grå øjne mødte øjnene på manden, der udbragte skålen.

Han tømte glasset i én slurk og tørrede sig om munden med ærmet.

»Dæleme, det er Bourgogne,« bemærkede han.

»Og god vin, ikke? Den blev anbefalet til mig. Jeg kom tilfældigvis forbi og gjorde holdt, og det har jeg ikke fortrudt. Men hvorfor sætter du dig ikke ned og føler dig hjemme? Der er mere i flasken, og når den er tom, er der mere i kælderen.«

»Sig mig, hvad laver du her?«

»Jeg er færdig for i dag. Jeg afsluttede et arbejde i Versailles, og jeg tager til Paris med det kongelige optog, så snart det kommer forbi.«

»Hvilket optog?«

»Jo, Kongen, Dronningen og den lille prins, på vej tilbage til byen sammen med fiskehandlermadammerne og to hundrede medlemmer af Forsamlingen, alt sammen under beskyttelse af General Lafayette og Nationalgarden.«

»Så den fede gamle herre har besluttet sig for at komme til byen?«

»De tvang ham til det.«

»Det anede jeg, da jeg tog af sted mod Paris klokken tre i morges.«

»Nå! Du forlod Versailles klokken tre uden at være nysgerrig efter, hvad der foregik?«

»Nej, nej, jeg var ved at dø af nysgerrighed efter at vide, hvad herren havde gang i. Vi kender hinanden – er gode venner, kunne man sige, selvom jeg ikke vil prale – men du ved, min ven, en mand er nødt til at passe sit arbejde. Jeg har kone og børn at forsørge, og tiderne er ikke for sjov nu. Jeg arbejder ikke i den kongelige smedje.«

Lytteren lod bemærkningen passere uden at stille spørgsmål.

»Så du tog tilbage til Paris for at udføre et presserende arbejde?« spurgte han.

»Lige præcis, som det viser sig, og ovenikøbet godt betalt,« sagde arbejderen og lod nogle mønter klirre i lommen. »Selvom det var en eller anden tjeners betaling, og det var ikke høfligt – og så var han tysker, så jeg kunne ikke føre nogen hyggelig samtale, mens jeg arbejdede. Jeg er ikke meget for snak, men det er morsomt, så længe man ikke siger noget grimt om folk.«

»Og det gør vel ikke noget, hvis man siger grimme ting om naboerne, hva'?«

Begge mænd lo. Den fremmede viste et flot tandsæt mod den andens knækkede tænder.

»Så du har færdiggjort et fint arbejde, et der skulle udføres i en fart, og du fik godt betalt?« sagde den fremmede som en mand, der kun gik et skridt ad gangen, men alligevel blev ved med at gå fremad. »Det må have været hårdt arbejde?«

»Det kan du tro, det var hårdt. Hårdere end en hemmelig lås – en usynlig dør. Hvad siger du til et hus inde i et andet hus? Der må være nogen, der vil skjule sig, det er helt sikkert. Sikke et spil han kunne spille, når han kunne komme og gå, som det passede ham. 'Er jeres herre hjemme?' 'Nej, hr., han er lige gået ud.' 'Du lyver – han er lige kommet ind.' 'Så må De hellere se efter, hvis De er så sikker.' Så leder de rundt, men jeg udfordrer dem til at finde herren. Det er en jerndør, forstår du, der lukker hen over en fyldingsramme og kører på kugler i en rille som hjul. Metallet er dækket af en finer af gammelt egetræ, så man kan banke på den med knoerne, og den lyder præcis som en

massiv planke. Jeg siger dig, da arbejdet var færdigt, var selv jeg blevet narret af den.«

»Hvor i alverden skulle du gøre sådan et arbejde? Men jeg går ud fra, at du ikke ville fortælle det, heller ikke til en ven?«

»Jeg kan ikke fortælle dig det, for jeg ved det ikke.«

»Hvordan narrede de dig?«

»Gæt bare igen, så tager du stadig fejl. En hyrevogn ventede på mig ved byens toldporte. En fyr kom hen og spurgte: ›Er du den og den?‹ Jeg sagde: ›Det er jeg.‹ ›Godt. Vi venter på dig. Stig ind.‹ Så steg jeg ind i vognen, hvor de bandt et bind for mine øjne. Efter at hjulene havde drejet rundt i omkring en halv time, åbnede en stor vognport sig. De hjalp mig ud og førte mig op ad ti trin til en forstue, hvor jeg fandt en tysk tjener, der sagde til de andre: ›Godt! Kom jer væk; vi har ikke længere brug for jer.‹ De skyndte sig af sted, bindet blev fjernet, og de viste mig, hvad jeg skulle gøre. Jeg gik i gang som en dygtig håndværker og blev færdig på en time. De betalte mig i splinternye guldmønter, bandt igen et bind for mine øjne, satte mig tilbage i vognen, satte mig af samme sted, hvor de havde samlet mig op, ønskede mig god hjemrejse – og her er jeg.«

»Og du så slet ingenting, ikke engang ud af øjenkrogen? Om jeg så skal dø, har jeg aldrig hørt om et bind for øjnene, der forhindrer en mand i at få et glimt til den ene eller den anden side. Kom nu, indrøm, at du så noget,« pressede den fremmede på.

»Jo, jeg snublede faktisk på det første trin, og da jeg kastede hænderne op for ikke at falde, rykkede lommetørklædet sig, og jeg fik et glimt. Jeg så en lige række træer på min venstre side, og det fik mig til at tro, at jeg var i en eller anden allé. Det er alt, jeg sværger.«

»Det fortæller os ikke meget, synes jeg. Hovedalléen er lang, og der ligger mere end ét hus med vognindkørsel mellem Café Saint-Honoré og Bastillen.«

»Sandheden er,« sagde låsesmeden og kløede sig i hovedet, »at jeg ikke tror, jeg ville kunne genkende huset.«

Spørgeren så ud til at være tilfreds, selv om hans ansigt sjældent røbede hans følelser.

»Men,« udbrød han, som om han skiftede emne, »findes der da ingen dygtige låsesmede i Paris, siden de måtte sende bud til Versailles efter en?«

Læs videre: Folkets helt

Dette er den gratis smagsprøve på Folkets helt fra Library of Alexandria.

Læs og lyt til hele bogen og over 200.000 andre med 90 dage gratis:

https://libraryofalexandria.com/da/products/the-hero-of-the-people